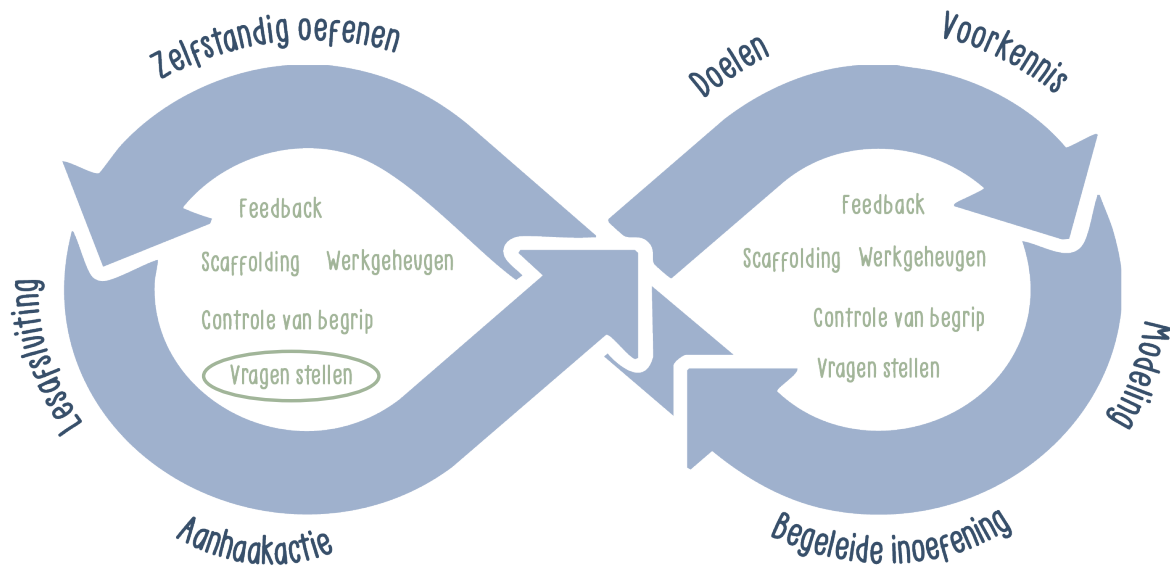

4. VRAGEN STELLEN

MEER (VOOR)KENNIS

Leerlingen écht aan het denken zetten? Dat begint met het stellen van de juiste vragen!

STEL VRAGEN DIE UITDAGEN

- **Vermijd 'wie weet'-vragen:** In plaats van alleen de leerlingen die het antwoord al weten aan te spreken, stel je open vragen aan de hele groep. Zo stimuleer je iedereen om na te denken.

Voorbeeld: Niet: "Wie weet hoe je de oppervlakte van een driehoek berekent?", maar: "Denk allemaal eens na: hoe bereken je de oppervlakte van deze driehoek?"

- **Stel 'waarom'-vragen:** Dit daagt leerlingen uit om dieper na te denken en hun redenering te verwoorden.

Voorbeeld: Niet: "Wat is de hoofdstad van Frankrijk?", maar: "Waarom denk je dat Parijs de hoofdstad van Frankrijk is?"

VARIEER JE AANPAK

- **Wissel af met werkvormen:** Naast mondelinge vragen kun je ook gebruik maken van wisbordjes, kleurenkaarten of ABCD-kaarten. Zo krijg je een beter beeld van het begrip van alle leerlingen.
 - **Laat leerlingen elkaar bevragen:** Dit stimuleert actieve deelname en helpt leerlingen om de lesstof vanuit verschillende perspectieven te bekijken.
-

HELP LEERLINGEN DIE VASTLOPEN

- **Stel hulpvragen:** In plaats van direct het antwoord te geven, kun je leerlingen op weg helpen met vragen als: "Waar loop je precies vast?" of "Wat heb je al geprobeerd?".
 - **Vraag naar voorbeelden:** Laat leerlingen concrete voorbeelden bedenken om de lesstof beter te begrijpen.
-

LET OP DE INHOUD VAN JE VRAGEN

- **Formuleer helder:** Zorg dat leerlingen de vraag goed begrijpen.
- **Sluit aan bij de lesstof:** Stel vragen die relevant zijn voor het onderwerp en die leerlingen helpen om de belangrijkste concepten te begrijpen.

Door de juiste vragen te stellen, stimuleer je leerlingen om actief na te denken, inzicht te krijgen in de lesstof en hun leerproces te sturen. Varieer je aanpak, stel vragen die uitdagen en help leerlingen die vastlopen. Zo haal je het beste uit je leerlingen!

VOORBEELDEN VAN SOORTEN VRAGEN

- **Open vragen:** Stel vragen die meerdere antwoorden of interpretaties mogelijk maken, zoals "Wat denk je dat er gaat gebeuren?" of "Hoe zou jij dit probleem oplossen?".
- **Gesloten vragen:** Gebruik gesloten vragen om specifieke kennis te controleren, zoals "Wat is de hoofdstad van Frankrijk?" of "Hoeveel poten heeft een spin?".
- **Denkvragen:** Stel vragen die leerlingen uitdagen om kritisch na te denken en verbanden te leggen, zoals "Waarom denk je dat de schrijver deze woorden heeft gekozen?" of "Wat zijn de gevolgen van deze gebeurtenis?".
- **Verdiepende vragen:** Stel vragen die leerlingen stimuleren om dieper na te denken over een onderwerp, zoals "Kun je een voorbeeld geven van...?" of "Wat zou er gebeuren als...?".

- **Waarderende vragen:** Stel vragen die leerlingen helpen om hun eigen mening te vormen en te uiten, zoals “Wat vind jij het belangrijkste in dit verhaal?” of “Ben je het eens met deze stelling?”.
- **Wait time:** Geef leerlingen voldoende tijd om na te denken voordat ze antwoord geven. Dit stimuleert dieper denken en zorgt voor meer doordachte antwoorden.
- **Cold calling:** Stel vragen aan willekeurige leerlingen, zodat iedereen zich betrokken voelt en zich voorbereidt op een mogelijk antwoord.
- **No hands up:** Laat leerlingen niet hun hand opsteken, maar kies zelf wie er antwoord geeft. Dit voorkomt dat steeds dezelfde leerlingen aan het woord komen.
- **Think-pair-share:** Laat leerlingen eerst individueel nadenken over een vraag, vervolgens in tweetallen overleggen en daarna hun antwoord delen met de klas.
- **Doorvragen:** Vraag door op de antwoorden van leerlingen om hun begrip te vergroten en hen aan te moedigen om hun gedachten verder te ontwikkelen. Bijvoorbeeld: “Kun je dat uitleggen?” of “Wat bedoel je daarmee?”.

MEER PRAKTISCHE TIPS

Kies een aantal vragen uit onderstaande voorbeelden die je graag wilt uitproberen. Schrijf ze op een briefje en stop ze in een pot of plak ze op je bureau. Zo kan je hier extra mee oefenen.

1. Een reactie uit te lokken

- Vertel eens wat je al weet over ...?
- Wat schiet je te binnen als je denkt aan ...?
- Hoe ben je te werk gegaan? (minder formeel)
- Kun je me meenemen in je denkproces?
- Laat ons eens zien hoe je aan je antwoord bent gekomen?
- Stel je voor dat je het aan iemand moet uitleggen die er nog niets van weet, hoe zou je dat doen?

2. (Door)vragen

- Wat geeft jou dat idee?
- Kun je het visueel maken, bijvoorbeeld met een tekening of met deze materialen?
- Heb je een voorbeeld uit je eigen ervaring?
- Leg het eens uit alsof je het aan je kleine broertje/zusje vertelt.
- Door vragen net even anders te formuleren, kun je:

3. Leerlingen verder helpen

- Stel je voor dat je het aan je oma moet uitleggen, hoe zou je dat doen?
- Wat denk je, zou het helpen om het probleem visueel te maken?
- Herken je iets in dit probleem? Komt dit probleem je bekend voor? Denk eens terug aan eerdere lessen/opdrachten.

4. Leerlingen laten luisteren en reageren op ideeën van anderen

- Sluit jouw idee aan bij wat ... heeft gezegd?
- Zien jullie overeenkomsten/verschillen tussen jullie ideeën?
- Heeft iemand hetzelfde antwoord maar een andere aanpak?

5. Leerlingen helpen bij reflectie en redeneren

- Hoe ben je tot deze conclusie gekomen? Laat je denkstappen zien. Waarom werkt het in dit geval wel? Wanneer niet?

SAMEN MET JE LEERLINGEN LEREN

Samen leren met je leerlingen is een waardevolle aanpak die zowel de leerlingen als jou als leerkracht ten goede komt. Het bevordert een actieve, betrokken en ondersteunende leeromgeving waarin iedereen kan groeien en bloeien. Juist daarom is het belangrijk dat in begrijpelijke taal voor de leerlingen verteld kan worden welk element van krachtige instructie centraal staat. Onderstaande tekst is voor de leerlingen en is gekoppeld aan de afbeelding op de achterkant van de kaart.

Je leerkracht is een dirigent van een geweldig orkest!

Stel je voor dat je in een orkest speelt. De dirigent zwaait met zijn of haar baton en geeft aanwijzingen aan de muzikanten. Soms stelt de dirigent vragen om te controleren of iedereen de muziek goed begrijpt en samen een prachtig muziekstuk kan spelen. In de klas is je leerkracht ook een soort dirigent. Door vragen te stellen, zorgt hij of zij ervoor dat iedereen meespeelt en samen een harmonieus geheel vormt.

WAAROM STELLEN LEERKRACHTEN ZOVEEL VRAGEN?

- **Om te luisteren naar jouw unieke melodie:** Net als een dirigent die naar elk instrument luistert, wil je leerkracht jouw unieke stem en ideeën horen. Door vragen te stellen, nodigt hij of zij jou uit om jouw eigen melodie te laten horen.
- **Om het orkest samen te laten spelen:** Vragen helpen om de klas als geheel te laten functioneren. Ze zorgen ervoor dat iedereen op hetzelfde tempo speelt en dat de verschillende stemmen samen een mooi geheel vormen.
- **Om het muziekstuk te laten swingen:** Vragen maken de les levendig en interessant. Ze zorgen voor afwisseling en voorkomen dat de les saai wordt.
- **Om ervoor te zorgen dat iedereen de maat kan houden:** Door vragen te stellen, controleert je leerkracht of iedereen de lesstof begrijpt en mee kan komen.
- **Om samen een prachtig concert te geven:** Uiteindelijk is het doel van de leerkracht om samen met jullie een prachtig concert te geven, waarbij iedereen zijn of haar talenten kan laten zien.

HOE KUN JIJ HELPEN BIJ HET STELLEN VAN VRAGEN?

1. **Speel mee:** Luister goed naar de vragen en denk actief mee.
2. **Laat je instrument horen:** Durf je vinger op te steken en je antwoord te geven, ook als je niet helemaal zeker bent.
3. **Stem je instrument af:** Luister naar de antwoorden van anderen en leer van hun perspectieven.
4. **Speel samen:** Werk samen met je klasgenoten om de vragen te beantwoorden en van elkaar te leren.

Onthoud: Vragen zijn als muzikale noten die samen een prachtig muziekstuk vormen. Door actief mee te spelen, maak jij de les tot een onvergetelijk concert!

MEER LEZEN?

<https://doorloopjes.nl/wp-content/uploads/2021/04/DOORLOOPJES-30-doorvragen.png>

<https://expertis.nl/nieuwsoverzicht/zo-stel-je-vragen-waar-je-leerlingen-echt-beter-van-woorden/>

<https://zienindeklas.nl/2022/12/13/taxonomie-van-bloom/>

